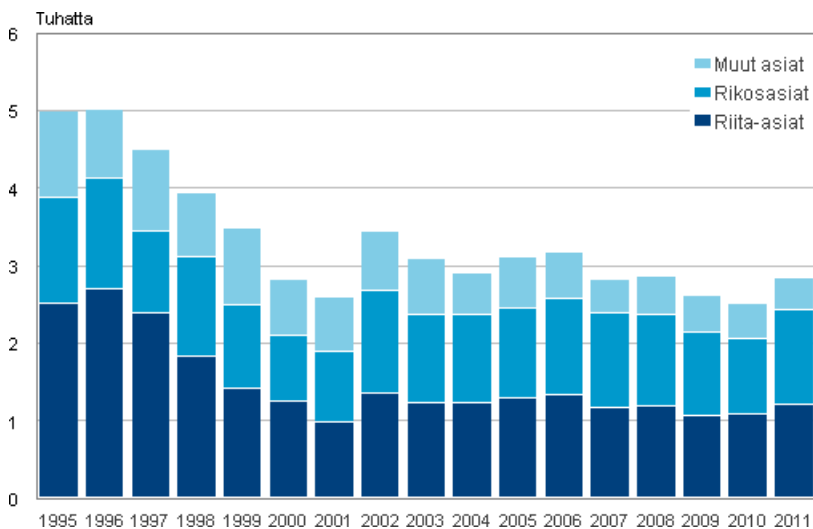

Korkeimman oikeuden ratkaisut 2011

Korkeimmassa oikeudessa ratkaistiin 2 800 asiaa vuonna 2011

Korkein oikeus ratkaisi vuonna 2011 kaikkiaan 2 833 asiaa, mikä on 334 asiaa enemmän kuin vuotta aiemmin. Suurin osa, 2 270, oli valituslupa-asioita. Asiaratkaisuja annettiin 175. Valitusasioita, joissa korkein oikeus toimi toisena oikeusasteena, ratkaistiin 74. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen julkaisemista luvuista.

Korkeimman oikeuden ratkaisemat asiat 1995–2011

Ratkaistuista asioista oli rikosasioita 43 prosenttia ja riita-asioita 42 prosenttia. Rikosasioista suurimpia asiaryhmiä olivat omaisuusrikokset ja muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset, johon kirjautuvat mm. virkarikokset, julkisyhteisöjen työntekijöiden rikokset sekä huumausainerikokset. Riita-asioissa suurimpia asiaryhmiä olivat palvelussopimuksia, toimeksiantoja ja työntulossopimuksia koskevat asiat sekä maoikeusasiat.

Keskimääräinen käsittelyaika kaikissa korkeimman oikeuden ratkaisemissa asioissa oli 6,3 kuukautta. Riita- ja rikosasioiden käsittelyyn kului keskimäärin 5,7 kuukautta ja muiden asioiden käsittelyyn keskimäärin 9,8 kuukautta.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Korkeimman oikeuden ratkaisemat asiat asian laadun ja käsittelyajan mukaan 2011	3
Liitetaulukko 2. Korkeimman oikeuden ratkaisemat asiat 2000–2011.....	4
Laatuseloste: Korkeimman oikeuden ratkaisut.....	5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Korkeimman oikeuden ratkaisemat asiat asian laadun ja käsittelyajan mukaan 2011

Asioiden laatu	Asioita yhteensä	Käsittelyaika kuukausina								Valituslupaa ei myönnetty
		Alle 3	3-5	6-8	9-11	12-17	18-24	24-	Keskimäärin	
Kaikkiaan	2 833	782	944	556	265	152	89	45	6,3	2 288
A. Riita-asiat	1 203	322	485	239	70	43	33	11	5,7	1 094
1. Perheoikeus	42	12	17	7	1	2	3	-	6,0	36
3. Perintö- ja testamenttioikeus	31	6	14	8	-	2	1	-	5,8	27
4. Kiinteä omaisuus	50	12	29	7	2	-	-	-	4,5	50
5. Huoneenvuokra-asiat	36	16	16	4	-	-	-	-	3,4	36
6. Irtain omaisuus	51	14	13	23	1	-	-	-	5,0	50
7. Aineeton oikeus	13	1	6	3	-	1	1	1	8,2	10
8. Velka- tai saamissuhde	46	8	24	11	-	2	-	1	5,5	44
9. Palvelussopimus, toimeksianto, työntulossopimus	193	36	80	36	31	8	2	-	6,0	182
10. Merioikeus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Vakuutus sopimus	23	4	11	3	2	2	-	1	7,2	20
12. Vakuutuksenantajan takautumisoikeus	2	1	-	1	-	-	-	-	3,3	2
13. Sopimussuhteen ulkopuolinen korvausvastuu	104	25	44	21	6	3	4	1	6,0	97
14. Yhteisö ja säätiö	32	7	14	7	1	2	1	-	6,0	30
16. Konkurssi	13	2	3	5	1	-	-	2	9,6	11
18. Turvaamistoimet, häädöt, virka-avut	10	6	4	-	-	-	-	-	2,3	10
19. Muu riita-asia	404	166	135	61	17	9	14	2	4,9	367
20. Maa-oikeusasiat	152	6	75	42	7	12	7	3	7,8	122
21. Rekisteröity parisuhde	1	-	-	-	1	-	-	-	11,9	-
B. Vakuutus-oikeusasiat	149	6	20	37	49	18	8	11	10,8	123
C. Hakemusasiat	253	61	34	44	43	43	19	9	9,2	1
D. Rikos-asiat	1 228	393	405	236	103	48	29	14	5,7	1 070
1. Omaisuusrikokset	320	100	98	61	34	11	11	5	6,1	295
2. Henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset	221	98	73	36	6	7	-	1	4,2	213
3. Seksuaalirikokset	75	24	30	15	2	3	1	-	4,9	71
4. Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan	47	16	17	9	1	4	-	-	5,1	45
5. Liikenne rikokset	89	29	35	20	1	2	1	1	4,7	85
6. Muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset	316	60	98	70	51	17	14	6	7,3	234
7. Muita lakeja ja asetuksia vastaan tehdyt rikokset	21	3	10	5	1	1	-	1	7,0	19
8. Muut asiat	139	63	44	20	7	3	2	-	4,3	108

Liitetaulukko 2. Korkeimman oikeuden ratkaisemat asiat 2000–2011

Vuosi	Asiat yhteensä	Riita-asiat	Rikosasiat	Muut asiat
2000	2 817	1 254	845	718
2001	2 583	967	913	703
2002	3 434	1 352	1 317	765
2003	3 081	1 227	1 129	725
2004	2 909	1 232	1 137	540
2005	3 107	1 296	1 159	652
2006	3 182	1 331	1 237	614
2007	2 821	1 157	1 224	440
2008	2 857	1 178	1 178	501
2009	2 608	1 068	1 063	477
2010	2 499	1 072	972	455
2011	2 833	1 203	1 228	402

Laatuseloste: Korkeimman oikeuden ratkaisut

1. Tilastotietojen relevanssi

Korkeimman oikeuden ratkaisut -tilastossa kuvataan pääasiassa siviili- ja rikosasioita ratkaisun ja asian laadun mukaan sekä ratkaisuun kulunutta aikaa.

Korkein oikeus käyttää ylintä tuomiovaltaa riita- ja rikosasioissa ja valvoo lainkäyttöä omalla toimialallaan (Laki korkeimmasta oikeudesta 26.8.2005/665). Korkeimman oikeuden tärkein tehtävä on ennakkoratkaisujen antaminen oikeusjärjestyksen kannalta tärkeistä kysymyksistä ja muun lainkäytön ohjaamiseksi. Mikäli asia on sellainen, että lait ja asetukset eivät anna selvää vastausta oikeuskysymykseen tai ne ovat tulkinnanvaraisia, korkein oikeus voi antaa asiassa ennakkoratkaisun.

Ylin oikeusaste lähes kaikissa oikeusriidoissa on hovioikeus. Korkein oikeus ottaa käsiteltäväkseen vain ne asiat, joissa se myöntää valitusluvan. Korkein oikeus voi myöntää valitusluvan ainoastaan, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman oikeuden ratkaistavaksi taikka jos asiassa on tapahtunut sellainen oikeudenkäynti- tai muu virhe, jonka perusteella ratkaisu olisi purettava tai poistettava, tahi jos valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy. Valituslupa voidaan myöntää myös osittain. (OK 30:3§.) Hovioikeuden ensimmäisenä oikeusasteena ratkaisemaan asiaan haetaan muutosta valituslupaa pyytämättä (OK 30:2§ 2 mom).

Korkeimpaan oikeuteen voidaan valittaa hovioikeuksien, maoikeuksien (lakk. 1.3.2001), eräistä vakuutus oikeuden ja markkinaoikeuden päätöksistä sekä niistä käräjäoikeuden ratkaisuksista, jotka käräjäoikeus on tehnyt toimiessaan maoikeutena, mikäli korkein oikeus myöntää valitusluvan.

Vuoden 2011 alusta tuli voimaan uusi menettely, ennakkopäätösvalitus (OK 30 a luku), jossa asianosaiset voivat hakea muutosta käräjäoikeuden ratkaisuun suoraan korkeimmalta oikeudelta, jos korkein oikeus myöntää valitusluvan. Menettely edellyttää osapuolten suostumuksen. Sitä voidaan käyttää sekä riita-, rikos- että hakemusasioissa. Korkein oikeus voi myöntää luvan ennakkopäätösvalitukseen vain, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman oikeuden ratkaistavaksi. Jos valituslupaa ei myönnetä, käräjäoikeuden ratkaisu jää pysyväksi.

Määräaika valituksen tekemiseen hovioikeuden ensimmäisenä asteena antamaan ratkaisuun on 30 päivää. Haettaessa muutosta hovioikeuden toisena oikeusasteena käsittelemään asiaan on määräaika valitusluvan pyytämiseen ja valituksen tekemiseen 60 päivää siitä päivästä, jona hovioikeuden ratkaisu annettiin tai jos haetaan muutosta erityistuomioistuimien ratkaisuun on määräaika samoin 60 päivää. Jos korkein oikeus ei myönnä asiassa valituslupaa, käsittely päättyy siihen ja hovioikeuden tuomio jää pysyväksi. Mikäli valituslupa myönnetään, pääasian käsittely jatkuu. Esittelijä valmistelee asian ja korkein oikeus ratkaisee asian esittelystä. Yleensä korkein oikeus ratkaisee asiat kirjallisen aineiston perusteella, mutta joissakin tapauksissa voidaan toimittaa myös suullisia käsittelyjä.

Vuoden 2006 alussa tuli voimaan ylimääräistä muutoksenhakua koskeva lainmuutos, jolla toimivaltaa siirrettiin eräiden asioiden osalta alemmille oikeuksille.

Korkeimmassa oikeudessa riita-asioihin sisältyvät käräjäoikeuksissa riita- ja hakemusasioina tilastoidut asiat.

Asialuokituksena riita-asioissa käytetään korkeimman oikeuden asianhallintajärjestelmässä Siviiliasian nimikkeistön mukaista asiakoodia ja rikosasioissa kolminumeroista rikoskoodia.

Tilastoyksikkönä on juttu.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Tilaston perustiedot on saatu oikeushallinnon ylläpitämästä korkeimman oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastossa ovat kaikki korkeimman oikeuden vuoden aikana lopullisesti ratkaisemat rikos-, siviili- ja hakemusasiat. Välipäätökset ja korkeimman oikeuden antamat lausunnot eivät sisälly tilastoon. Tilaston perusaineistoa voidaan pitää hyvänä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilaston perusaineisto poimitaan tilastovuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Tulokset valmistuvat syksyn aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tietoja korkeimman oikeuden ratkaisemista asioista julkaistaan veloittamatta Tilastokeskuksen PX-Web StatFin -tietokantapalvelussa, osoitteessa: http://pxweb2.stat.fi/database/StatFin/oik/koikr/koikr_fi.asp.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastossa käytetään vuoden lopussa voimassa olevaa asialuokitusta.

Korkeimman oikeuden asema ylimpänä tuomioistuimena muuttui olennaisesti vuoden 1980 alussa, kun valituslupajärjestelmä toteutettiin. Aikaisempi kolmen oikeusasteen muutoksenhakujärjestelmä muuttui kaksiasteiseksi, kun alemman tuomioistuimen ratkaisusta on oikeus valittaa vain yhteen oikeusasteeseen. Ylin oikeusaste lähes kaikissa oikeusriidoissa on hovioikeus.

Alkoholirikoksia koskeva rikoslain 50a luku ja alkoholilain muutos tulivat voimaan 1.11.2009. Uusina rikosnimikkeinä otettiin käyttöön alkoholirikos, törkeä alkoholirikos, lievä alkoholirikos (rikoslakirikoksia) ja alkoholirikkomus (Alkoholilaki). Muutoksen takia rikosnimikkeistöä uudistettiin niin, että ryhmä G Alkoholirikokset poistettiin ja edellä mainitut rikoslakirikokset siirrettiin ryhmään F Muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset. Alkoholirikkomus on ryhmässä H Muita lakeja ja asetuksia vastaan tehdyt rikokset.

Käytössä oleva rikosten ryhmittely:

A Omaisuusrikokset

B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset

C Seksuaalirikokset

D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan

E Liikennerikokset

F Muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset

H Muita lakeja ja asetuksia vastaan tehdyt rikokset

I Muut asiat

Rikosryhmittelyä käytetään korkeimman oikeuden tilastoaineiston PX-Web StatFin -taulukoinnissa.

Vuoden 2011 aineistoon on lisätty uutena tietona, mikäli asiassa on käytetty ennakkopäätösvalitusta tai asialle oli haettu hovioikeudesta jatkokäsittelylupa.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastossa ovat kaikki korkeimman oikeuden lopulliset ratkaisut siviili- ja rikosasioissa. Vastaavanlaajuisia tilastoja ei julkaista muualla.

Tilastossa käytetty asialuokitus löytyy Tilastokeskuksen PX-Web StatFin -palvelusta. Siviiliasian nimikkeistö ja kolminumeroinen rikosluokitus ovat suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi Tilastokeskuksen luokitustietokannassa.

Lisätietoja

Heli Hiltunen 09 1734 3314

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

oikeus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Oikeustilastot, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

---

*Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-1972 (pdf)*